

andere plaatsen zoals Schiedam en Rotterdam, maar het alleenrecht bezaten zij niet. Dat een dergelijke situatie wel eens moeilijkheden gaf, is te verwachten. De stadsbestuurders van de betrokken steden bemiddelden dan in zo'n geschil en legden de door hen overeengekomen afspraak aan hun loodsen op.

Op 25 juli 1596 werd tussen de gedeputeerden van Delft, Schiedam, Rotterdam en Den Briel overeengekomen⁸⁾, 'dat alle de schepen, willende de Mase in ofte uijt seijlen sonder piloten 't selve vrijelijck ende onverhindert sullen mogen doen. Ende so wanneer deselve Schepen een piloot begeeren, dat alsdan hen vrijstaen sal te nemen sulcken piloot als 't henluijden belieft. . .'. Alleen binnekomende schepen, die bij Zwartewaal een loods wensten voor het volgende traject, moesten een Brielse loods nemen als deze beschikbaar was.

Ook over de hoogte van het te betalen loodsgeld was men het soms niet eens. In de genoemde overeenkomst werd daarover gezegd: 'Ende hebben die van den Briele oock beloofst en aengenomen dat sijluijden sullen procureren ende bevorderen dat haere voorsz. piloten van de schippers geen overloon ofte onredelijck salaris sullen eijtschen ofte denselven affdringen ende hiermede sal aff, dood ende teniet sijn, het proces desen aengaende tusschen de voorsz. parthijen uitstaende'.

Niet altijd kon de zaak zo in der minne geschikt worden. Loodsdiensten, tarieven en aanstellingseisen hadden behoefte aan een nadere regeling op hoger niveau.

Zo was ook de deskundigheid van de loodsen nog verre van verzekerd. In de herfst van het jaar 1599 verging voor de kust van Noord-Holland een aantal koopvaardij-schepen, waarbij de oorzaak onder andere gezocht werd bij de loodsen, die niet voldoende op de hoogte geweest zouden zijn van de veranderingen in de stromen buiten het Marsdiep. Op verzoek van een aantal reders ging de landelijke overheid zich verdiepen in de vraag, welke maatregelen genomen dienden te worden.

Op 19 december 1615 verscheen het eerste plakkaat van de Staten van Holland en Westvriesland⁹⁾ bevattende 27 artikelen, waarin de dienst geregeld werd voor de loodsen wonende te Petten, Huisduinen, op Texel, Vlieland en Terschelling. Deze ordonnantie werd daarna nog vele malen gewijzigd en aangevuld.

Op 21 oktober 1616 volgde een 'Placaet vande Staten van Hol-